

Visto o expediente CTG 55/2026, a instrutora do procedemento formula a seguinte proposta de resolución para a súa aprobación, se procede, pola Comisión da Transparencia.

Asunto: Reclamación en materia de acceso á información pública

Núm. Expediente: CTG 55/2026

Interesado:

Organismo: Concello de Trazo

ANTECEDENTES

Primeiro. O 25.5.2026 o interesado interpuxo ante a Comisión de Transparencia de Galicia unha reclamación, ao amparo do disposto na disposición adicional quinta da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, contra a desestimación, por silencio administrativo, da súa solicitude de acceso a información pública presentada ante o Concello de Trazo con data do 15.3.2026.

Na súa solicitude o interesado solicitaba o acceso a diversa información contractual e financeira do Concello dende 1.1.2019.

Xunto coa reclamación o interesado achegou unha copia da súa solicitude.

Segundo. O 27.5.2026 a Comisión da Transparencia requiriu do Concello de Trazo a achega do expediente administrativo ao que deu lugar a solicitude de acceso do 15.3.2026 e dun informe sobre a reclamación presentada.

Terceiro. O 10.6.2026 o interesado presentou un novo escrito ante a Comisión da Transparencia no que manifestou a súa oposición á Resolución da Alcaldía do Concello de Trazo do 8.6.2026, pola que se inadmitiu parcialmente a súa solicitude de acceso do 15.3.2026.

Cuarto. O 17.6.2026 tivo entrada nesta Comisión un informe da Secretaria – Interventora do Concello de Trazo sobre a reclamación presentada.

FUNDAMENTOS XURÍDICOS

Primeiro. Competencia

O artigo 24.1 da Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno (en diante, LTAIP), de carácter básico na súa práctica totalidade, establece que contra toda resolución expresa ou presunta en materia de acceso á información pública, poderá interpoñerse unha reclamación ante o Consejo de Transparencia y Buen Gobierno, con carácter potestativo e con carácter previo á súa impugnación en vía contencioso-administrativa.

A disposición adicional cuarta da LTAIP establece que a resolución da reclamación prevista no artigo 24 corresponderá, nos supostos de resolucións ditadas polas Administracións das Comunidades autónomas e o seu sector público, e polas entidades locais comprendidas no seu ámbito territorial, ao órgano independente que determinen as Comunidades Autónomas.

Pola súa banda, o artigo 28 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno (en diante, LTBG), establece que contra toda resolución expresa ou presunta en materia de acceso á información pública, poderá interpoñerse unha reclamación ante a Comisión da Transparencia, correspondendo a este órgano a súa resolución, de acordo co disposto no artigo 33 da mesma lei.

Ademais, a disposición adicional quinta da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, tamén atribúe á Comisión da Transparencia de Galicia a resolución das reclamacións en materia de acceso á información pública, no suposto de resolucións ditadas polas entidades locais de Galicia.

Segundo. Procedemento aplicable

O artigo 28.3 da citada LTBG establece que o procedemento de reclamación se axustará ao previsto nos números 2, 3, e 4 do artigo 24 da LTAIP.

Neste punto é importante considerar que o artigo 23.1 da LTAIP establece que as reclamacións en materia de acceso á información pública terán a consideración de substitutivas dos recursos administrativo, para os efectos do disposto no vixente artigo 112.2 da Lei 39/2015, do 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas (en diante, LPAC). Segundo este artigo 112.2 da LPAC:

“As leis poderán substituír o recurso de alzada, en supostos ou ámbitos sectoriais determinados, e cando a especificidade da materia así o xustifique, por outros procedementos de impugnación, reclamación, conciliación, mediación e arbitraje, ante órganos colexiados ou Comisións específicas non sometidas a instrucións xerárquicas, con respecto aos principios, garantías e prazos que a presente Lei recoñece ás persoas e aos interesados en todo procedemento administrativo”.

A configuración legal das reclamacións en materia de acceso a información pública coma un recurso substitutivo do recurso de alzada, de carácter potestativo, así coma o teor do artigo 112.2 *in fine* da LPAC, determinan xa a aplicación das previsións da LPAC en materia de recursos administrativos ao procedemento destas reclamacións. Así se establece, de feito, no artigo 24.3 da LTAIP, segundo o cal *“A tramitación da reclamación axustarase ao disposto en materia de recursos na Lei 30/1992, de 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común”*¹.

¹ A referencia á Lei 30/1992, do 26 de novembro, do réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, hoxe derogada, debe entenderse realizada á LPAC.

Terceiro. Prazo para a interposición da reclamación

O artigo 24.2 da LTAIP prevé como “*A reclamación interporase no prazo dun mes a contar desde o día seguinte ao da notificación do acto impugnado ou desde o día seguinte a aquel en que se produzan os efectos do silencio administrativo*”, debendo considerarse neste punto que, de acordo co artigo 20.4 da mesma lei, para o caso de falta de resolución das solicitudes en prazo, estas se entenderán desestimadas.

Pois ben, as previsións do artigo 24.2 da LTAIP han de entenderse moduladas, no que atinxe ao prazo para a interposición da reclamación no caso de desestimación presunta da solicitude, polo previsto no artigo 122.1 da LPAC que, ao regular o prazo para a interposición do recurso de alzada, establece que “*Se o acto non for expreso o solicitante e outros posibles interesados poderán interpoñer recurso de alzada en calquera momento a partir do día seguinte a aquel en que, de acordo coa súa normativa específica, se produzan os efectos do silencio administrativo*”. Respecto á inexistencia dun prazo preclusivo para reclamar contra as desestimacións presuntas en materia de acceso, tamén se pronunciou o Consejo de Transparencia y Buen Gobierno no Criterio interpretativo 1/2016.

Segundo resulta da documentación que consta no expediente, o interesado interpuxo o 25.5.2025 ante a Comisión da Transparencia unha reclamación fronte a desestimación, por silencio administrativo, da solicitude de acceso a información pública presentada ante o Concello de Trazo o 15.3.2026. Polo tanto, a reclamación foi presentada en prazo.

Con posterioridade á presentación da reclamación, a Alcaldía do Concello de Trazo ditou a Resolución do 8.6.2026, pola que resolveu expresamente a solicitude de acceso do 15.3.2026, inadmitíndoa parcialmente. E o 10.6.2026 o

interesado comunicou a esta Comisión a súa oposición ás causas de inadmisión esgrimidas na antedita resolución.

Aínda que, en puridade, a oposición do interesado á resolución expresa debería plasmarse nunha nova reclamación, razóns de eficacia e economía procedemental aconsellan permitir a esta Comisión entrar a coñecer do fondo do asunto, sen impoñer ao interesado a carga de interpoñer unha nova reclamación.

Cuarto. O dereito de acceso á información pública

A Constitución española establece no seu artigo 105.b) que a lei regulará o acceso da cidadanía aos arquivos e rexistros administrativos, agás no que afecte á seguridade e defensa do Estado, á pesca dos delitos e á intimidade das persoas.

A este respecto a Sentenza do Tribunal Constitucional 164/2021, do 4 de outubro, indicou como este precepto non recolle unicamente un principio reitor da actuación das Administracións públicas, senón un auténtico dereito público subxectivo exercitable fronte a aquelas. Sinalou así a precitada sentenza:

«El art. 105 b) CE, encuadrado en el título IV, "Del Gobierno y de la Administración", incorpora un principio objetivo rector de la actuación de las administraciones públicas (art. 103.1 CE), derivado de exigencias de democracia y transparencia, así como un derecho subjetivo de las personas, ejercitable frente a las administraciones, con sujetos, objeto y límites definidos en el propio precepto constitucional, que fue desarrollado inicialmente en los arts. 35 h) y 37 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común , y actualmente en la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno.

[...]

A la vista de lo expuesto, debe señalarse que el acceso a la información integra el contenido de un derecho público subjetivo ejercitable frente a la administración que, no siendo absoluto, solo puede ser limitado por motivos predeterminados en la ley, en virtud de una previa ponderación de los intereses en juego. De este modo, la posibilidad de limitar el acceso a la información no constituye una potestad discrecional de la administración».

No mesmo sentido pronunciouse o Tribunal Supremo nas Sentenzas do 7.2.2023, rec. 8005/2021, e do 21.4.2023, rec. 350/2022, salientando tamén este Tribunal nas Sentenzas do 29.5.2024, rec. 1262/2023, e do 11.9.2025, rec. 7878/2024, a estreita relación do dereito de acceso á información pública coa transparencia na actuación administrativa e co principio de boa administración recollido no artigo 41 da Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea.

Tratándose, xa que logo, o dereito de acceso dun auténtico dereito subxectivo da cidadanía fronte ás Administracións públicas, o artigo 13 d) da LPAC recolleu, coma un dereito das persoas nas súas relacións con elas, “*o dereito de acceso á información pública, arquivos e rexistros, de acordo co previsto na Lei 19/2013, de 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno e o resto do ordenamento xurídico*”.

Como sinala a exposición de motivos da LTAIP, o acceso á información pública debe ser un dos eixos fundamentais da acción política pois “*só cando a acción dos responsables públicos se somete a escrutinio, cando os cidadáns poden coñecer como se toman as decisións que lles afectan, como se manexan os fondos públicos ou baixo que criterios actúan as nosas institucións poderemos falar do inicio dun proceso no que os poderes públicos comezan a responder a unha sociedade que é crítica, esixente e que demanda participación dos poderes públicos*”.

Neste sentido o dereito de acceso á información pública vén atribuído a tódalas persoas (artigos 12 da LTAIP e 24.1 da LTBG), sen que estas teñan a obriga de motivar a súa solicitude de acceso á información (artigos 17.3 da LTAIP e 26.4 da LTBG).

E, respecto do que ha de entenderse por “*información pública*” o artigo 24.1 da LTBG, seguindo o disposto no artigo 13 da LTAIP, a define coma os contidos ou documentos, calquera que sexa o seu formato ou soporte, que obren en poder dalgún dos suxeitos incluídos no ámbito de aplicación da presente lei e que foran elaborados ou adquiridos en exercicio das súas funcións, engadindo que tamén se considerará información pública, a producida polas entidades que presten servizos públicos ou exerzan potestades administrativas, nos termos contemplados no artigo 4 da lei.

Deste xeito, a normativa de transparencia delimita o ámbito material do dereito a partir dun concepto amplo de información, que abrangue tanto documentos coma contidos específicos e se estende a todo tipo “*formato ou soporte*”. Ao mesmo tempo, acouta o seu alcance, esixindo a concorrencia de dous requisitos que determinan a natureza “*pública*” da información, cales son: a) que se atope “*en poder*” dalgún dos suxeitos obrigados, e b) que fose elaborada ou obtida “*no exercicio das súas funcións*”.

A amplitude no recoñecemento legal do dereito de acceso foi tamén recoñecida na Sentenza do Tribunal Supremo do 16.10.2017, rec. 75/2017, segundo a cal:

“en la Ley 19/2013 queda reconocido el derecho de acceso a la información pública como un auténtico derecho público subjetivo, al establecer que “Todas las personas tienen derecho a acceder a la información pública, en los términos previstos en el artículo 105.b) de la Constitución Española, desarrollados por esta Ley”(artículo 12); que la Exposición de Motivos de la Ley configura de forma amplia ese derecho de acceso a la información pública, del que son titulares todas las personas, y que podrá ejercerse sin necesidad de

motivar la solicitud; que este derecho solamente se verá limitado en aquellos casos en que así sea necesario por la propia naturaleza de la información -derivado de lo dispuesto en la Constitución Española- o por su entrada en conflicto con otros intereses protegidos; y, en fin, que, en todo caso, los límites previstos se aplicarán atendiendo a un test de daño (del interés que se salvaguarda con el límite) y de interés público en la divulgación (que en el caso concreto no prevalezca el interés público en la divulgación de la información) y de forma proporcionada y limitada por su objeto y finalidad”.

Quinto. Análise do expediente

O interesado solicitou ao Concello de Trazo o acceso a diversa información contractual e financeira dende o ano 2019. En concreto, solicitou o acceso á seguintes información:

- a) Relación de todos os contratos celebrados dende o 1.1.2019, con indicación dos seguintes extremos: número de expediente, obxecto, CPV, procedemento empregado, adxudicatario, data de formalización, duración, prórrogas previstas e acordadas, modificacións acordadas, incidencias e estado actual do contrato.
- b) Relación dos contratos nos que existise prórroga expresa, continuación da prestación do servizo tras a expiración do contrato, prestación sen contrato vixente, cos informes técnicos, xurídicos, de Secretaría e de Intervención que os soporten.
- c) Relación dos reparos de Intervención, dos levantamentos de reparos, dos expedientes con omisión de fiscalización previa e dos recoñecementos extraxudiciais de crédito, con copia dos expedientes correspondentes.

- d) Expedientes completos relativos aos contratos de servizos estruturais, tales como recollida de lixo, limpeza, abastecemento de auga potable, saneamento, alumeado, servizos sociais ou asistencia domiciliaria ou outros servizos recorrentes de carácter esencial, incluíndo prórrogas, modificacións ou incidencias.
- e) Relación íntegra dos contratos menores, con mención do obxecto, proveedor, CIF, informe, data, expediente, informe de necesidade e xustificación de non fraccionamento, incluíndo unha relación dos contratos reiterados por proveedor ou obxecto, con copia dos expedientes destes últimos.

A Alcaldía do Concello de Trazo, mediante Resolución do 8.6.2026, estimou parcialmente a solicitude de acceso do 15.3.2026, indicándolle que “*a información relativa á contratación pública municipal sometida a obrigas de publicidade activa pode ser consulta a través da Plataforma de Contratación do Sector Público e dos restantes medios legalmente establecidos*”. No restante, a Resolución do 8.6.2026 inadmitiu a solicitude con base no previsto no artigo 18.1 c) e e) da LTAIP.

Pois ben, no que atinxe á concorrencia da causa de inadmisión prevista no artigo 18.1 c) da LTAIP, e referida á información para cuxa divulgación sexa precisa un labor previo de reelaboración, o Concello indica na súa resolución:

“... a información solicitada non existe configurada nin sistematizada nos termos interesados polo reclamante. A súa obtención esixiría unha actuación previa de procura, localización, análise, selección, recompilación, extracción e tratamento de datos procedentes dunha pluralidade de expedientes administrativos, aplicacións informáticas e arquivos municipais correspondentes a un período superior a sete anos. A atención da solicitude obrigaría á elaboración de relacións documentais e compilacións de información inexistentes na actualidade, excedendo claramente do contido propio de acceso á información

pública e encaixando plenamente no suposto de inadmisión previsto no artigo 18.1 c) da Lei 19/2013”.

Así mesmo, polo que se refire ao carácter abusivo da solicitude, en canto causa de inadmisión prevista no artigo 18.1 e) da LTAIP, o Concello argumenta na Resolución do 8.6.2026 e no informe da Secretaría remitido a esta Comisión o seguinte:

“A súa atención nos termos solicitados requiriría unha dedicación extraordinaria dos medios persoais e materiais municipais, obrigando á revisión individualizada de numerosos expedientes, á análise dos límites de acceso aplicables, á protección dos datos de carácter persoal que puidesen figurar na documentación e á preparación de múltiples copias documentais. Tal carga de traballo resulta claramente desproporcionada e incompatible co normal funcionamento dos servizos municipais”.

O Concello de Trazo, polo tanto, motivou a concorrencia das causas de inadmisión invocadas na Resolución do 8.6.2026, tal e como esixe o artigo 18.1 da LTAIP,

Respecto desta motivación cómpre notar como a xurisprudencia do Tribunal Supremo non se limita a esixir a súa existencia, senón que, como sinalou a Sentenza do Tribunal Supremo do 11.6.2020, rec. 577/2019, tal motivación esixe unha *“justificación expresa y detallada que permita controlar la veracidad y proporcionalidad de la restricción establecida”*.

Pois ben, esta xustificación, é preciso sinalar, a conecta o Consejo de Transparencia y Buen Gobierno, tanto para a necesidade de reelaborar a información como para a abusividade da solicitude de acceso, entre outras, coa circunstancia da insuficiencia dos medios materiais e persoais precisos para facilitar a información solicitada, se ben esixindo que tal insuficiencia estea avalada en parámetros e elementos obxectivos e avaliáveis.

Certamente, como sostén o agora reclamante, o Concello de Trazo non fundamentou a concorrencia das causas de inadmisión que invoca en parámetros obxectivos. Agora ben, é tamén obrigado recoñecer que, considerando a amplitude da información solicitada, os distintos labores que é preciso levar a cabo para subministrala, así como as reducidas dimensións do Concello, duns 3.000 habitantes, semella evidente que a atención á solicitude de acceso do 15.3.2026 comportaría unha grave afectación ao funcionamento dos servizos municipais.

Polo tanto, contra o pretendido polo interesado, non poden ter unha favorable acollida por esta Comisión as alegacións realizadas no seu escrito do 10.6.2026, segundo as cales no caso non se dan os presupostos precisos para a inadmisión parcial da súa solicitude de acceso do 15.3.2026.

Fóra desta inadmisión, ha de quedar, en todo caso, a actividade contractual do Concello que sexa obxecto de publicidade activa, se ben, contra o indicado na Resolución do 8.6.2026, non resulta correcta a remisión que se fai ao interesado para a súa consulta na Plataforma de contratación do sector público.

Como xa ten sinalado noutros pronunciamentos esta Comisión (por todos, a RSCTG 115/2026), a publicidade acadada mediante os instrumentos previstos na Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, se dirixe aos operadores económicos interesados na licitación e adxudicación do contrato, e non responde á finalidade propia da LTAIP, polo que a publicación na Plataforma de contratación do sector público non pode configurarse en ningún caso como un mecanismo válido para a publicidade activa prevista na LTAIP e LTBG, nin pode substituír a entrega efectiva da información requirida².

² Neste mesmo sentido pode citarse a Resolución 37/2021, do 20 de setembro, do Consejo de Transparencia de Aragón.

Agora ben, para a información contractual solicitada polo agora reclamante que xa fose publicada, a resolución poderá limitarse a indicar ao solicitante como pode acceder á información (art. 22 da LTAIP), se ben ha de facilitar unha ligazón específica que leve de forma rápida e directa á información solicitada (Criterio interpretativo 2/2015, do 12 de novembro, do Consejo de Transparencia y Buen Gobierno), sen que sexa viable realizar unha remisión xenérica á Plataforma de contratación do sector público.

Por último, debe quedar tamén excluída da inadmisión aquela información financeira que fose recadada e sistematizada para a súa fiscalización por órganos de control externo (Consello de Contas, Tribunal de Cuentas) e estea parametrizada informáticamente, circunstancias nas é non posible apreciar a necesidade de reelaboración da información ou a abusividade da solicitude.

Con base nos feitos e fundamentos xurídicos anteriormente expresados, a Comisión da Transparencia, por unanimidade dos seus membros,

A C O R D A

Único: Desestimar, nos termos indicados no corpo desta resolución, a reclamación presentada por contra a Resolución da Alcaldía do Concello de Trazo do 8.6.2026.

Contra esta resolución que pon fin á vía administrativa unicamente cabe, en caso de desconformidade, interpoñer recurso contencioso-administrativo no prazo de dous meses, contados dende o día seguinte ao da notificación desta resolución, ante a Sala do Contencioso Administrativo do Tribunal Superior de Xustiza de

Galicia, de conformidade co previsto no artigo 10 da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.

Santiago de Compostela, na data da sinatura.

Andrés Lago Louro

Presidente da Comisión da Transparencia